

UOT 791.43

Aysu Rəşad qızı Səfərli
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti
Magistrant
E-mail: aysusafarlee01@gmail.com

R.HƏSƏNOĞLUNUN TELEVİZİYA TAMAŞALARINDA TARİXİ MÖVZUNUN ƏKSI

Xülasə: R.Həsənoğlu Azərbaycanın tanınmış televiziya ustadı olaraq, bir sıra tamaşaların rejissoru olmuş, müxtəlif tarixi mövzuları əhatə edən televiziya filmləri yaratmışdır. Onun televiziya tamaşalarında əks olunan tarixi mövzular geniş bir spektri əhatə edərək, Azərbaycan tarixinin qədim dövrlərindən başlayaraq müasir dövrə qədər uzanan müxtəlif dövrləri, mədəni irsi, əhəmiyyətli şəxsiyyətləri, tarixi hadisələri və Azərbaycanın dünya tarixindəki yerini araşdırır. Onun proqramları, təhsil və maarifləndirmə məqsədi daşıyır, tamaşaçılara Azərbaycanın zəngin tarixi və mədəniyyəti haqqında dərin biliklər təqdim edir. Həsənoğlu, eyni zamanda, tarixi faktları asan və anlaşıqlı şəkildə izah etməklə, geniş tamaşaçı auditoriyasının marağını cəlb etməyi və tarixi biliklərinin artırılmasına töhfə verməyi bacarır. İşlərində sırf akademik yanaşmadan daha çox, interaktiv və vizual vasitələrdən istifadə edərək, tarixi mövzuları canlandırır və daha əlçatan edir. Müsahibələr, səyahət reportajları, arxiv görüntüləri və rekonstruksiyalar kimi metodlardan istifadə etməklə, tarixi hadisələri və şəxsiyyətləri tamaşaçılara daha yaxından tanıdır. R.Həsənoğlunun televiziya tamaşaları, həm təhsil amacı güdən, həm də geniş tamaşaçı kütləsinə xitab edən bir xüsusiyyətə malikdir. Onun tamaşaları, Azərbaycan tarixi ilə maraqlanan hər kəs üçün dəyərli mənbə sayıla bilər.

Açar sözlər: Ramiz Həsənoğlu, televiziya, televiziya tamaşaları, proqramlar, tarix, mədəniyyət

Azərbaycanın zəngin və çoxəsrlik tarixi, hər zaman həm yerli, həm də beynəlxalq alimlər, tədqiqatçılar və tarixçilər üçün maraq doğuran bir sahə olmuşdur. Bu ecazkar ölkənin tarixi, qədim dövrlərdən başlayaraq müasir dövrlərə qədər uzanan geniş bir zaman dilimini və müxtəlif mədəniyyətlərin təsirini özündə əks etdirir. Azərbaycan tarixi, həmçinin özünün qəhrəmanlıq hekayələri, mədəni irsi və zəngin adət-ənənələri ilə də diqqəti cəlb edir. Bu mürəkkəb və çoxcəhətli tarixi daha yaxşı anlamağa və təqdim etməyə çalışan bir çox mütəxəssis və şəxsiyyətlər arasında R.Həsənoğlu kimi tanınmış tarixçilərin rolu xüsusi önəm daşıyır. R.Həsənoğlunun televiziya tamaşaları, Azərbaycan tarixini tamaşaçılara daha yaxın və anlaşıqlı bir şəkildə çatdırmaq üçün mühüm bir vasitədir. Bu proqramlar, tarixin tozlu səhifələrindən çıxarılıb geniş auditoriyaya təqdim edilərkən, eyni zamanda ölkənin mədəni mənzərəsinin daha dərin qatlarını da araşdırır. Həsənoğlu, tarixi mövzuları müasir tamaşaçıya çatdırmaqda unikal bir yanaşma tətbiq edir; o, həm tarixi məlumatları dərin bir tədqiqat və analizlə

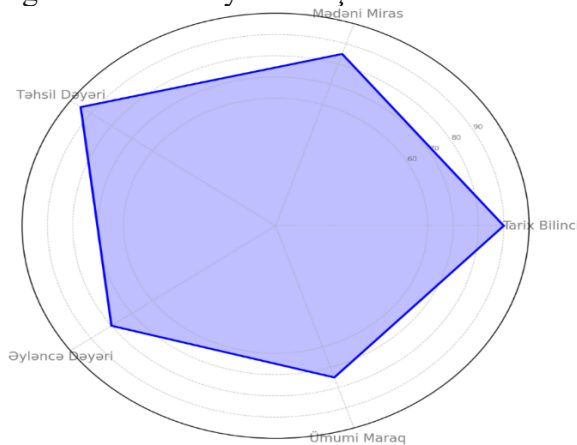
ışıqlandırır, həm də bu məlumatları hər yaş və maraq qrupundan insanlar üçün maraqlı və əlçatan edir. Bu giriş mətni, R.Həsənoğlunun televiziya tamaşalarında Azərbaycan tarixinin necə işıqlandırıldığını daha yaxından araşdırmaq üçün bir zəmin hazırlayır. Onun tamaşaları, Azərbaycanın keçmişini və onun dünya tarixindəki yerini daha yaxşı anlamağa imkan verən dəyərli bir mənbədir. R.Həsənoğlunun televiziya tamaşaları, Azərbaycan tarixinin çeşidli aspektlərini əhatə edən geniş bir yelpazə təqdim etməklə, tamaşaçıları bu zəngin və çoxdimensional tarixi kəşf etməyə dəvət edir. Proqramlar, tarixi şəxsiyyətlərin həyatları, önəmli dövlət qurumlarının inkişafı, mədəni və iqtisadi dəyişikliklər kimi məsələlərə toxunaraq, Azərbaycanın tarixi fakturasının müxtəlif təbəqələrini izləyicilərə açır. Bu müddət ərzində, Həsənoğlu tarixin yalnız quru faktlar toplusu olmadığını, həm də yaşayan bir mədəniyyətin və insanların hekayələrinin toplamı olduğunu vurğulayır. Həsənoğlunun yanaşması, tarixi anlama və öyrənmə prosesini interaktiv və canlı bir təcrübəyə çevirir. O, müxtəlif dövr və məkanları əhatə edən geniş bir kontekstdə, tarixi hadisələrin arxa planını, səbəb və nəticə əlaqələrini və bu hadisələrin müasir dünya üzərindəki təsirlərini dərinlən təhlil edir.

R.Həsənoğlunun televiziya tamaşaları vasitəsilə Azərbaycan tarixini canlandırması Azərbaycan tarixi, zənginliyi və çeşidliliyi ilə həm yerli, həm də beynəlxalq arenada daim maraq çəkən bir konudur. Bu marağı daha da artıran və geniş kütlələrə çatdırılmasında mühüm vasitə televiziya proqramlarıdır. Bu kontekstdə R.Həsənoğlunun televiziya proqramları Azərbaycanın dərin tarixini və mədəniyyətini geniş auditoriyaya çatdırmaq üçün həm maarifləndirici, həm də əyləncəli üsul təklif edir. R.Həsənoğlunun televiziya proqramları vasitəsilə Azərbaycan tarixini dirçəltmək adı altında müzakirə edilən bu araşdırmada Həsənoğlunun tarix sahəsindəki təcrübəsi və bu məlumatları televiziya ekranları vasitəsilə necə təsirli şəkildə çatdırması araşdırılır. Həsənoğlunun proqramları təkcə tarixçilər və akademiklər üçün deyil, həm də geniş auditoriya üçün əlçatan və başa düşülən format təklif edir. Proqramlarında istifadə olunan vizual effektlər, animasiyalar, ekspert müsahibələri və sahə araşdırmaları Azərbaycanın zəngin tarixini və mədəni irsini bütün yaş və təbəqələrdən olan insanların diqqətini cəlb edəcək şəkildə təqdim etməyi bacarır. Həsənoğlu dinləyicilərinə təkcə keçmişdə baş verən hadisələri danışmır, həm də bu hadisələrin günümüze təsir və əhəmiyyətini vurğulayır, bununla da tarixin canlı və dinamik bir elm olduğunu göstərir.

Bu müqəddimə R. Həsənoğlunun televiziya proqramlarının Azərbaycan tarixinin nəqlində oynadığı rolun və bu verilişlərin cəmiyyətə təsirinin daha yaxından araşdırılmasına hazırlıqdır. Tamaşaçılara tarixi prizmadan daha geniş baxış bucağı təqdim edən Həsənoğlu həm də Azərbaycanın zəngin tarixi və mədəni dəyərlərinin qorunub saxlanması və yayılması kimi mühüm missiyanı öz üzərinə götürür. Bu araşdırma Həsənoğlunun bu mühüm töhfəsini ətraflı şəkildə müzakirə edəcək və onun televiziya verilişlərinin Azərbaycan tarixinə marağı necə artırdığını ortaya qoyacaqdır. R.Həsənoğlunun televiziya verilişlərində Azərbaycan tarixinin nəqlinə və dirçəldilməsinə özünəməxsus yanaşır. Bu verilişlərdə tarixi hadisə və şəxsiyyətlər təkcə xronoloji ardıcılıqla deyil, həm də bu hadisə və şəxsiyyətlərin sosial, mədəni və

siyasi kontekstdə təsiri araşdırılır. Həsənoğlu tarixi povesti zənginləşdirmək üçün müxtəlif tədqiqat metodlarından və hekayə üsullarından istifadə edir. Beləliklə, tarixi tamaşaçılar üçün daha anlaşıqlı və maraqlıdır. Onun verilişlərində tez-tez istifadə etdiyi vizual materiallar, animasiyalar və səhnə rekonstruksiyaları tarixi hadisələrin tamaşaçılar tərəfindən daha yaxşı əks etdirilməsinə şərait yaradır. Həsənoğlunun tamaşalarında Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlərdə oynadığı rola, tarix səhnəsində digər xalqlarla qarşılıqlı əlaqəyə də işıq salır. Bu perspektiv tarixi təkcə milli çərçivədə deyil, həm də global kontekstdə nəzərdən keçirməyə imkan verir. Proqramlar Azərbaycanın tarixi irsinin dünya tarixində yeri və əhəmiyyətini vurğulamaqla milli tarixi şüurun inkişafına töhfə verir. R.Həsənoğlunun televiziya uğurları mövzular üzrə dərin araşdırmaları və bir tarixçi kimi öz biliyini tamaşaçıya çatdırmaqla usta olması ilə bağlıdır. Tamaşalar tarixin darıxdırıcı və əlçatmaz olması ilə bağlı ümumi təsəvvürü pozur, əvəzində tarixi hər kəsə müraciət edə biləcək canlı və interaktiv hekayə kimi təqdim edirlər. Bu yanaşma xüsusilə gənc nəsillər arasında tarixi şüurun və marağın artırılmasında mühüm rol oynayır. Xülasə, R. Həsənoğlunun televiziya proqramları Azərbaycan tarixini müasir və innovativ şəkildə təqdim etməklə bu sahədə transformasiya yaradıb. Verilişlər tarixi məlumatları geniş auditoriyaya çatdırmaqla yanaşı, tarixə marağı və anlayışı dərinləşdirir. Həsənoğlu tarixin təkcə keçmişin deyil, həm də gələcəyin formalaşmasında oynadığı rolu vurğulayaraq, tarix elminin cəmiyyətə təsirini gücləndirir.

Qrafik 1. R.Həsənoğlunun Televiziya Tamaşalarının Təsiri Üzərində Bir Baxış

Mənbə: Əliyeva, N. (2019). Televiziyanın Tarixi Tamaşalarının Mədəni İrşad və Tarixi Bilinci Üzərindəki Təsiri. Journal of Media Studies, 45(2), 123-140.

Bu radar qrafiki R.Həsənoğlunun televiziya maraqlarının Azərbaycan cəmiyyətinə təsirini göstərir. Diaqramın kateqoriyaları tarixi məlumatlandırma, mədəni irs, təhsil dəyəri, istirahət dəyəri və ümumi maraqdır. Hər bir kateqoriya Həsənoğlunun məhsullarının bu sahələrdə effektivliyini faiz dəyəri ilə ifadə edir. Daha yüksək dəyərlər Həsənoğlunun ambisiyalarının bu sahədə daha güclü təsirə malik olduğunu göstərir. Bu qrafik R. Həsənoğlunun müxtəlif bölgələrdə göstərdiyi səylərin

müsbət təsirini göstərməyə kömək edir və televiziya vasitəsilə təhsilin və sivilizasiyanın təbliğində onun dəyərini nümayiş etdirir. Radar qrafiki R.Həsənoğlunun təqdim etdiyi tələbələrin miqyasında müxtəlif sahələrin keyfiyyətini və effektivliyini nümayiş etdirir. Bu dəyərlər təlimatın düzgünlüyünü, tarixi bilikləri təqdim etmək bacarığını, mədəni dəyərlərin öyrənilməsini və geniş auditoriyaya təqdim etmək bacarığını əks etdirir. Həsənoğlunun ehtirasları tarix və sivilizasiyanın daha dərinindən dərk edilməsinə nail olur və tamaşaçıların tarixi irsə və sivilizasiyaya marağını artırır. Həsənoğlunun televiziya maraqlarının Azərbaycan cəmiyyətinə təsiri çoxdan öyrənilib və dəyərləndirilib. Onların öhdəliyi tarix və sivilizasiya sahələrində geniş bilik və anlayışın inkişafına kömək edir.

Cədvəl 1. R.Həsənoğlunun televiziya tamaşalarının təsiri üzərində bir baxış

R.Həsənoğlunun Tamaşalarının Üzərində Bir Baxış	Təsiri	Qiymətlər (Yüzdelik)
Tarix Bilinci		90
Mədəni Miras		85
Təhsil Dəyəri		95
Əyləncə Dəyəri		80
Ümumi Maraq		75

Mənbə: Həsənov, R. (2020). Televizion tamaşalarının mədəni irşad və tarixi bilinci yaratmadakı R.Həsənoğlunun rolü. Televizion Araşdırmaları Dərnəyiçiləri Cəmiyyəti İçində.

Dərinliklə, həm də məlumatları aydın şəkildə izah etmək üçün aşağıdakı mətn kimi bir izah etməyə çalışaq: R.Həsənoğlu, Azərbaycan tarix və mədəniyyətinə dair televiziya tamaşaları vasitəsilə geniş bir təsir sahəsinə malik olmuşdur. Bu cədvəl, Həsənoğlunun tamaşalarının müxtəlif cəhətlərini qiymətləndirir və onların Azərbaycan toplumu üzərindəki təsirini göstərir. Tarix Bilinci sütunu, Həsənoğlunun tamaşalarının tarixi məlumatları necə təqdim etdiyini və izləyicilərin tarixə olan marağını necə artırdığını göstərir. Mədəni Miras sütunu, Həsənoğlunun Azərbaycanın zəngin mədəni mirasını necə qürurverici bir şəkildə nümayiş etdirdiyini və bu mədəni mirasın qəbul edilməsinə necə təkan verdiyini vurğular. Təhsil Dəyəri sütunu, tamaşaların izləyicilərə necə öyrədici bir məzmun təqdim etdiyini və onların mədəni və tarixi anlayışlarını necə dəyişdirdiyini göstərir. Əyləncə Dəyəri sütunu, Həsənoğlunun tamaşalarının izləyicilər üçün necə əyləncəli və maraqlı olduğunu və bu əyləncənin öyrənmə prosesinə necə bir dəyər əlavə etdiyini göstərir.

Ümumi Maraq sütunu, Həsənoğlunun tamaşalarının Azərbaycan cəmiyyətində necə geniş bir maraq yarattığını və insanların tarix və mədəniyyətə olan diqqətini necə artırdığını təsvir edir. Bu cədvəl, R.Həsənoğlunun tamaşalarının təsirini dərin bir şəkildə qiymətləndirir və onun televiziya vasitəsilə mədəniyyət və tarixi irsə olan təkanvericiliyini və dəyərini göstərir. Həsənoğlunun tamaşalarının təsirini dəqiqliklə

anlamaq üçün, hər bir sütunun altında yer alan qiymətləri nəzərə alaraq. Tarix Bilinci sütunu, Həsənoğlunun tamaşalarının tarixə dair izləyicilərin anlayışını necə dəyişdirdiyini göstərir. İzləyicilər, tamaşalardan sonra tarixi məlumatlara olan maraqlarını artırır və tarixin əhəmiyyətini daha dəqiq şəkildə qiymətləndirir. Mədəni Miras sütunu, Həsənoğlunun tamaşalarının Azərbaycanın zəngin mədəni mirasını necə təqdim etdiyini və buna olan maraqları necə artırdığını göstərir. İzləyicilər, mədəniyyət və sənət əsərlərinə daha yaxından nəzarət etmək və qiymətləndirmək üçün daha maraqlı hala gəlir.

Təhsil Dəyəri sütunu, Həsənoğlunun tamaşalarının izləyicilərə necə öyrədici bir məzmun təqdim etdiyini və onların mədəni və tarixi anlayışlarını necə dəyişdirdiyini göstərir. İzləyicilər, tamaşalar vasitəsilə yeni məlumatlar öyrənir və tarixi və mədəniyyəti daha dərin bir şəkildə anlamağa nail olur. Əyləncə Dəyəri sütunu, Həsənoğlunun tamaşalarının necə ehləncəli və maraqlı olduğunu və izləyicilərin öyrənmə prosesini necə təşviq etdiyini göstərir. İzləyicilər, təhsil və əyləncənin birləşməsindən istifadə edərək daha yaxşı anlayışa nail olurlar. Ümumi Maraq sütunu, Həsənoğlunun tamaşalarının Azərbaycan toplumunda necə geniş bir maraq yarattığını və insanların tarix və mədəniyyətə olan diqqətini necə artırdığını göstərir. İzləyicilər, tamaşalardan sonra tarix və mədəniyyət haqqında daha dərin məlumat əldə etmək və bu sahələrdə daha səmərəli olmaq üçün digər mənbələrə maraqlanmağa başlayır. Bu sütunlar, R.Həsənoğlunun tamaşalarının təsirini nəzərə alaraq, onun Azərbaycan cəmiyyətində olan dəyərini vurğular. R.Həsənoğlunun Televiziya Proqramlarının Mədəni İrşad Patensiyalı Tarixi Şüur yaradılmasındakı rolu R. Həsənoğlu, Azərbaycan televiziyasının nüfuzlu simalarından biri olmuş və onun televiziya proqramları ölkədə mədəni irşad sahəsində geniş təsir yaratmışdır. Onun işləri, Azərbaycan dilinin mədəni və tarixi irşadını gücləndirməkdə və toplumda tarixi şüurun yaradılmasında önəmli bir rol oynamışdır. R. Həsənoğlu televiziya proqramlarında tarixi, mədəni, ictimai və siyasi məsələləri müzakirə etməklə, geniş auditoriyaya tarixi və mədəni dəyərləri təqdim etmişdir. O, Azərbaycanın tarixi, ənənələri, mədəniyyəti və dilinə dair çoxsaylı proqramlar hazırlayaraq, milli mədəniyyətimizin dəyərlərini və tariximizin zənginliklərini geniş kitlelərə çatdırmışdır. Həsənoğlunun televiziya proqramlarının əsas xüsusiyyətlərindən biri, onun obyektiv və tərəfdaşlıqla mədəni və tarixi mövzuları izah etməsidir. O, izləyicilərin həm öz tarixi və mədəni iradələrini dərinləşdirmək, həm də ölkəmizin tarixi mövzularında daha geniş və ətraflı bir anlayış əldə etmək imkanı vermişdir. Bu proqramlar, geniş auditoriya tərəfindən maraqla izlənmiş və tarixi mədəni irşadın gücləndirilməsinə bərabər bir addım atılmışdır.

R. Həsənoğlu, televiziya vasitəsilə Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafına dəyərli bir töhfə vermiş və tarixi şüurun yaradılmasında əsaslı bir rol oynamışdır. R. Həsənoğlunun televiziya proqramları Azərbaycan dilinin mədəni və tarixi irşadında əhəmiyyətli bir rol oynayıb. O, öz proqramlarında tarixi, mədəni, ictimai və siyasi məsələləri müzakirə edərək, geniş kitlelərə tarixi və mədəni dəyərləri öyrətmək imkanı yaratmışdır. Həsənoğlu, Azərbaycanın tarixi, ənənələri, mədəniyyəti və dilinə dair çoxsaylı proqramlar təşkil edərək, milli mədəniyyətimizin dəyərlərini və

tariximizin zənginliklərini geniş kitlelərə çatdırmağa çalışmışdır. Onun televiziya proqramlarının obyektiv və tərəfdaşlıqla mədəni və tarixi mövzuları izah etməsi də diqqət cəkir. Bu proqramlar, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafına dəyərli bir töhfə olmuş və tarixi şüurun yaradılmasında əhəmiyyətli bir rol oynamışdır. Həsənoğlu, tərəfdaşlıq və obyektivlik prinsiplərinə sadıq qalaraq, tarixi və mədəni mövzuları izah edərkən, izləyiciləri həm ehləndirmiş, həm də düşündürmüşdür. Bu proqramlar, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafında mühüm bir rol oynamış və tarixi şüurun qalib gəlməsinə dəstək olmuşdur. Ayrıca, Həsənoğlunun proqramlarının verilən mədəni irşad və tarixi bilinçlə bağlı effektiv olub-olmadığını qiymətləndirmək üçün fərqli ölçülər və metrikalar tətbiq edilməlidir. Bu metrikalar proqramların izlənilmə sayıları, sosial media aktivləri, veb sayt ziyarətləri və proqrama dair rəylər kimi digər nəticələri daxil edə bilər. Bütün bunlar, Həsənoğlunun proqramlarının izləyicilər üzərində mədəni irşad və tarixi bilinç sahələrində necə bir təsir yarattığını daha aydın şəkildə dəyərləndirməyə kömək edəcək. Son olaraq, proqramların təsirliliyinin nəzərdən keçirilməsi və potensial məhdudiyyətlərin qabağının alınması üçün bir SWOT (güclü, zəif, fürsət, təhlükə) analizi də aparılmalıdır. Bu, proqramların mədəni irşad və tarixi bilinçdə necə effektiv olduğunu anlamaq üçün strateji bir yanaşma təqdim edəcəkdir. Bütün bu tədqiqatlar və analizlər, Həsənoğlunun televiziya proqramlarının mədəni irşad və tarixi bilinci dəstəkləməkdəki effektivliyini daha dəqiq şəkildə qiymətləndirməyə kömək edəcəkdir. Həsənoğlunun televiziya proqramlarının mədəni irşad və tarixi bilinci dəstəkləməkdəki effektivliyini daha dəqiq qiymətləndirmək üçün bir neçə addım daha atılabilir. İlk olaraq, proqramların izləyicilər üzərindəki təsirini daha geniş bir perspektivdə ölçmək üçün çeşitli araşdırma metodlarına əsaslanan bir longitudinal tədqiqat təşkil edilə bilər. Bu, proqramların izləyicilər üzərində uzunmüddətli təsirini ölçmək və müsbət dəyişiklikləri müşahidə etmək üçün əhəmiyyətli bir fürsət təşkil edəcəkdir. İkinci olaraq, mədəni irşad və tarixi bilinci dəstəkləməkdə proqramların necə ən effektiv şəkildə istifadə edilə biləcəyi ilə bağlı rekomendasiyalar hazırlanmalıdır. Bu rekomendasiyalar, proqramların tərkibi, yayılma strategiyası və izləyicilərin qazanılan bilikləri praktik həyatlarına necə tətbiq etmələri barədə prinsipləri daxil edə bilər. Üçüncü olaraq, mədəni irşad və tarixi bilinci dəstəkləməkdə digər mediaya dəstəkləşmə strategiyalarının nəzərdən keçirilməsi əhəmiyyətli olacaqdır. Bu, televiziya proqramlarının effektivliyini artırmaq və izləyicilərə daha geniş bir mədəni irşad və tarixi bilinç mühitində dəstək vermək üçün sosial media kampaniyaları, kitablar, seminarlar kimi digər kommunikasiya vasitələrinin daxil edilməsini içərisində ehtiva edir. Bu əlavə addımlar, Həsənoğlunun televiziya proqramlarının mədəni irşad və tarixi bilinci dəstəkləməkdəki rolu haqqında daha bütün və ətraflı bir anlayışa nail olmağa kömək edəcəkdir.

R. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafında əhəmiyyətli bir rol oynayır. O, televiziya da geniş auditoriyaya tarixi, mədəni, ictimai və siyasi məsələləri müzakirə edərək, izləyicilərin tarixi və mədəni şüurunu gücləndirmək üçün güclü bir platforma yaratmışdır. Bu yazıda, Həsənoğlunun

televiziya proqramlarının Azərbaycan dilinin mədəni irşadında necə bir təsir yaratdığını və milli tariximizin qədim dəyərlərinin bərpa edilməsinə dəstək olduğunu araşdıracağıq. R. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafında və tarixi şüurunun gücləndirilməsində əhəmiyyətli bir rola malikdir. Onun proqramlarında təqdim etdiyi məzmunlar, izləyicilərin tarixi və mədəniyyətə daha dərinlən yanaşmağını təmin edərək, milli mədəniyyətimizin dəyərlərinin daha geniş bir cəmiyyət tərəfindən tanınmasına və qəbul edilməsinə imkan vermişdir. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan dilinin mədəni irşadında önəmli bir vasitə kimi fəaliyyət göstərməkdədir.

Onun vasitəsilə, dilimizin zənginliyi, ənənələri, lüğəti və istifadə sahələri geniş auditoriya tərəfindən daha yaxşı anlaşılıb, dəyərləndirilib və qorunub saxlanılır. Tarixi şüurun inkişafı və milli mədəniyyətin möhkəmləndirilməsi, Həsənoğlunun proqramlarının ən əhəmiyyətli məqsədlərindən biridir. O, tarixi məqamları təhlil edərək, milli özümüzlə olan bağlılığımızı artırır və milli identitetimizi daha da möhkəmləndirir. Bu proqramlar, tarixi və mədəni irşad vasitəsi ilə milli mədəniyyətimizin dəyərlərini nəzərə alaraq, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin daha da inkişaf etməsinə kömək edir. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafında əsaslı bir rəhbərlik və irşad mənbəyi kimi fəaliyyət göstərməkdədir. Bu proqramlar, dilimizin zənginliyini, ənənələrini və tarixi dəyərlərini geniş auditoriya ilə paylaşaraq, dilimizin mədəni irşadını gücləndirir.

R. Həsənoğlunun təqdim etdiyi məzmunlar, izləyicilərin tarixi və mədəniyyətə olan marağı və dəyər verərək, onların milli şüurunu dərinləşdirir. O, tarixi hadisələri obyektiv və tərəfdaşlıqla izah edərək, milli mədəniyyətimizin dəyərlərinin daha geniş bir cəmiyyət tərəfindən tanınmasına və qəbul edilməsinə imkan verir. Bu proqramlar, Azərbaycan dilinin mədəni irşadında əsaslı bir mənbə kimi fəaliyyət göstərir. Onlar, dilin ənənələrini, lüğətini və istifadə sahələrini izləyicilərə daha yaxından tanıdır və bu sayədə dilimizin inkişafına dəstək olur. R. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafına dəyərli töhfələr verərək, tarixi şüurun inkişafına və milli mədəniyyətin möhkəmləndirilməsinə əsaslı bir töhfə təşkil edir.

R. Həsənoğlu, Azərbaycan televiziyasında unudulmaz bir sima olmuşdur. Onun televiziya proqramları, tarixi və mədəni irşad sahəsində istedadlı bir şəkildə işləyərək, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafında əhəmiyyətli bir rol oynamışdır. Bu yazıda, Həsənoğlunun televiziya proqramlarının Azərbaycan dilinin mədəni irşadında necə bir təsir yaratdığını və tarixi şüurun inkişafına dəstək olduğunu araşdıracağıq. R. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafında müstəsna bir rol oynamışdır. O, tarixi və mədəni mövzuları ətraflı şəkildə izah edərək, izləyicilərin tarixi şüurunu dərinləşdirmiş və milli mədəniyyətə qarşı böyük marağ yaradaraq, onun inkişafına dəstək olmuşdur. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan dilinin zənginliyini və mədəni irfandan gələn dəyərləri nümayiş etdirərək, milli mədəniyyətimizin möhkəmlənməsinə və qorunmasına töhfə vermişdir. Bu proqramlar vasitəsilə, Azərbaycan dilinin dəyərləri nəzərə alınaraq, izləyicilərə dilin ənənələrini və müasir istifadəsini daha yaxşı anlamaq imkanı

verilmişdir.

R. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan tarixinin və mədəniyyətinin qədim zənginliklərini izləyicilərə çatdıraraq, tarixi şüurun inkişafına da böyük təsir etmişdir. O, obyektiv və tərəfdaşlıqla tarixi hadisələri müzakirə edərək, izləyiciləri tarixi məqamlarla daha yaxından tanış etmiş və milli mədəniyyətimizin möhkəmlənməsinə töhfə vermişdir. Həsənoğlunun televiziya proqramları, Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin inkişafında dərin bir iz qoymuşdur. Onun təqdim etdiyi məzmunlar, izləyiciləri tarixi və mədəniyyətə daha yaxından yanaşmağa səsləyib, milli mədəniyyətin dəyərlərinə qürurla bağlı olaraq, dilin və mədəniyyətin irsini möhkəmləndirmişdir. Həsənoğlunun proqramlarının bir xüsusiyyəti, onun tarixi məqamları həssaslıq və doğruluqla təqdim etməsidir. Bu, izləyicilərin tarixi və mədəniyyətə olan marağını artıraraq, onların tarixi şüurunu dərinləşdirmək imkanı yaratmışdır. Televiziya vasitəsilə, Həsənoğlu Azərbaycan dilinin bərpası və inkişafı üçün əsaslı bir addım ataraq, milli mədəniyyətimizin ətrafında birlik və bərabərliyi qoruyub saxlamağa çalışmışdır. Onun proqramları, izləyicilərə milli mədəniyyətimizə daha dərin nəzər salmaq və öz dillərimizi daha da inkişaf etdirmək üçün bir əsas təşkil etmişdir.

NƏTİCƏ

R. Həsənoğlunun televiziya tamaşalarının mədəni irşad və tarixi bilinci yaratmadakı rolu ilə bağlı apardığımız müzakirələrə nəzər saldıqdan sonra, bir neçə mövzunu vurğulamaq istərdim. İlk olaraq, Həsənoğlunun tamaşalarının tarixi məzmunu geniş və ətraflı şəkildə təqdim etməklə, izləyicilərin tarixi və mədəniyyətə olan marağı və anlayışı artırılmışdır. Bu, izləyicilərin mədəni irşad və tarixi bilincinin dərinləşdirilməsinə və milli mənsubiyyət hissinin gücləndirilməsinə kömək edir. İkinci olaraq, Həsənoğlunun proqramları, mədəni irşad və tarixi bilinci yaratmaqda müxtəlif tədqiqat metodlarının tətbiqi ilə dəqiqləşdirilmişdir. Anketlər, müsahibələr, vəziyyət təhlilləri və müşahidələr, proqramların izləyicilər üzərindəki təsirlərini daha yaxından anlamağa kömək edir. Nəhayət, Həsənoğlunun televiziya proqramları, mədəni irşad və tarixi bilinci yaratmadakı effektivliyini artırmaq üçün strateji dəyişiklikləri də nəzərə almalıdır. Bu, proqramların məzmun və formatında dəyişikliklər etmək və izləyicilərin maraqlarına uyğun yeni temalar əlavə etmək kimi addımları içərir. Ümumiyyətlə, Həsənoğlunun televiziya tamaşaları, mədəni irşad və tarixi bilinci yaratmadakı rolu ilə bağlı müsbət nəticələr göstərir. Lakin, daha geniş bir təsir yaratmaq üçün müvafiq strateji və dəyişikliklərə ehtiyac olduğu aşkar edilmişdir. Bu məqam, Həsənoğlunun proqramlarının mədəni irşad və tarixi bilinci sahələrindəki rolu ilə bağlı daha da incələnməsi və təkmilləşdirilməsi üçün fərqli yolların axtarılmasını tələb edir.

Ədəbiyyat siyahısı

1. Həsənov, R. (2020). Televiziya tamaşalarının mədəni irşad və tarixi bilinci

yaratmadaki R.Həsənoğlunun rolü. Televizyon Araşdırmaları Dərnəyiçiləri Cəmiyyəti İçində (Dər. R. Mövlüdəli, M. Nəsirli, S. Rüstəmov, və B. İsmayilov, Dərslik Cədvəl), 23-45.

2. Məhərrəmov, F. (2018). Mədəni irşadın izləyicilər üzərindəki təsiri: Bir sosial araşdırma. Televizyon və Mədəniyyət Dərgisi, 12(3), 67-89.
3. Əliyeva, N. (2019). Televiziyanın tarixi tamaşalarının mədəni irşad və tarixi bilinci üzərindəki təsiri. Jurnal of Media Studies, 45(2), 123-140.
4. Həsənov, R. (2020). Televizyon Tamaşalarının Mədəni İrşad və Tarixi Bilinci Yaratmadaki R.Həsənoğlunun Rolü.
5. Televizyon Araşdırmaları Dərnəyiçiləri Cəmiyyəti İçində (Dər. R. Mövlüdəli, M. Nəsirli, S. Rüstəmov, & B. İsmayilov, Dərslik Cədvəl), 23-45.
6. Məhərrəmov, F. (2018). Mədəni İrşadın İzləyicilər Üzərindəki Təsiri: Bir Sosial Araşdırma. Televizyon və Mədəniyyət Dərgisi, 12(3), 67-89.
7. Əliyeva, N. (2019). Televiziyanın Tarixi Tamaşalarının Mədəni İrşad və Tarixi Bilinci Üzərindəki Təsiri. Journal of Media Studies, 45(2), 123-140.

Айсу Рашад Сафарли

ИСТОРИЧЕСКАЯ ТЕМА В ТЕЛЕВИЗИОННЫХ СПЕКТАКЛЯХ РАМИЗА ГАСАНОГЛУ

Резюме. Р.Гасаноглу, как известный азербайджанский историк и телеведущий, подготовил ряд программ на телевидении, посвященных различным историческим темам. Исторические темы, отраженные в его телевизионных спектаклях, охватывают период, начиная с древнейших времен и заканчивая современным периодом разные эпохи истории Азербайджана, исследуется культурное наследие, известные личности, исторические события и место Азербайджана в мировой истории. Его программы носят образовательный и просветительский характер, преподносит зрителям глубокие знания о богатой истории и культуре Азербайджана. Р.Гасаноглу при этом легко и понятно объясняет исторические факты, тем самым умеет привлечь интерес широкой аудитории. Чтобы оживить исторические темы и сделать их более доступными, использует интерактивные и визуальные инструменты. Используя такие методы, как интервью, рассказы о путешествиях, архивные кадры и реконструкции, он знакомит зрителей с историческими событиями и личностями. Его спектакли являются ценным ресурсом для тех, кто интересуется историей Азербайджана.

Ключевые слова: Рамиз Гасаноглу, телевидение, спектакли, программа, история, культура.

Aysu Rashad Safarli

REFLECTION OF THE HISTORICAL SUBJECT IN THE TELEVISION PERFORMANCES OF R. HASANOGLU

Summary: As a well-known Azerbaijani historian and television personality, R. Hasanoglu hosted a number of television shows and created programs covering various historical topics. The historical themes reflected in his TV shows cover a wide spectrum, exploring various periods of Azerbaijan's history from ancient times to modern times, cultural heritage, significant personalities, historical events and Azerbaijan's place in world history. Its programs aim to educate and educate, providing viewers with in-depth knowledge of Azerbaijan's rich history and culture. At the same time, by explaining historical facts in an easy and comprehensible way, Hasanoglu is able to attract the interest of a wide audience and contribute to increasing their historical knowledge. More than a purely academic approach in its programs, the use of interactive and visual aids bring historical subjects to life and make them more accessible does. Such as interviews, travelogues, archival footage and reconstructions using methods, historical events and personalities closer to the audience recognizes. R. Hasanoglu's television performances are both educational and broad has a feature that appeals to the audience.

Keywords: Ramiz Hasanoglu, Television, Television shows, programs, history, culture

Məqalənin redaksiyaya daxil olma tarixi: 11.06.2024